

BÍRÓI SZERVEZET

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

- önálló hatalmi ág
- a bírósághoz fordulás joga alapvető emberi jog
- a bíróság előtt mindenki egyenlő

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy független és pártatlan bíróság tisztességes eljárásban bírálja el az ügyét!

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

FŐ FORMÁI

BÜNTETŐ

POLGÁRI

**KÖZIGAZGATÁSI
BÍRÁSKODÁS**

**MUNKAÜGYI
BÍRÁSKODÁS**

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

BÜNTETŐ

-bűncselekmény alapos gyanúja esetén hivatalból indul eljárás

- a büntetőeljárás résztvevői:

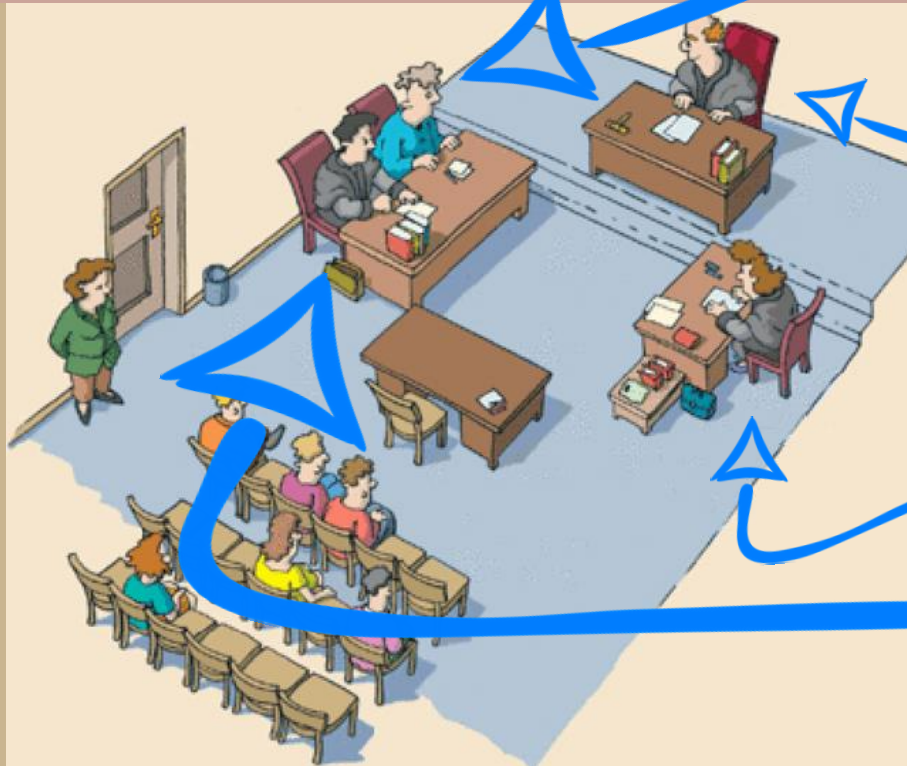
bíró / ügyész / terhelt / védő / sértett / magánvádló

Az igazságszolgáltatás jogalkalmazói tevékenység, a bíró jogot nem alkothat!

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

BÜNTETŐ

-
-
-
-

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

POLGÁRI

- a felek kérelme esetében jár el a bíróság

- a polgári eljárás résztvevői:

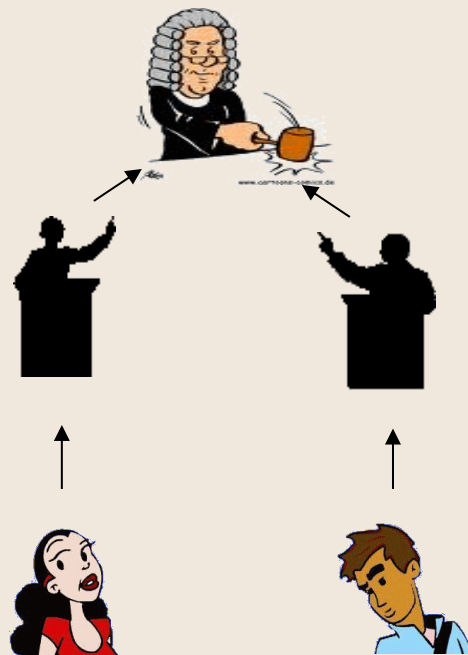
felperes / alperes / más perbeli személyek: ügyvédek, tanúk

Az igazságszolgáltatás jogalkalmazói tevékenység, a bíró jogot nem alkothat!

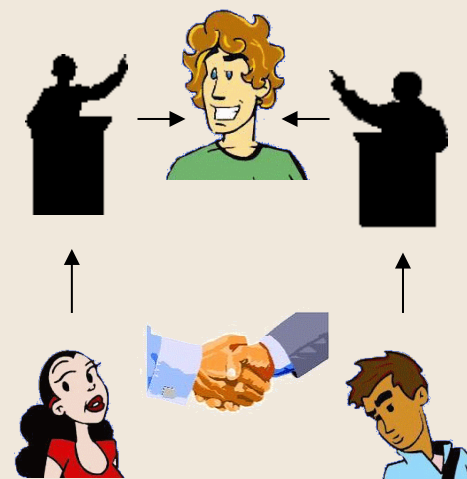

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

POLGÁRI

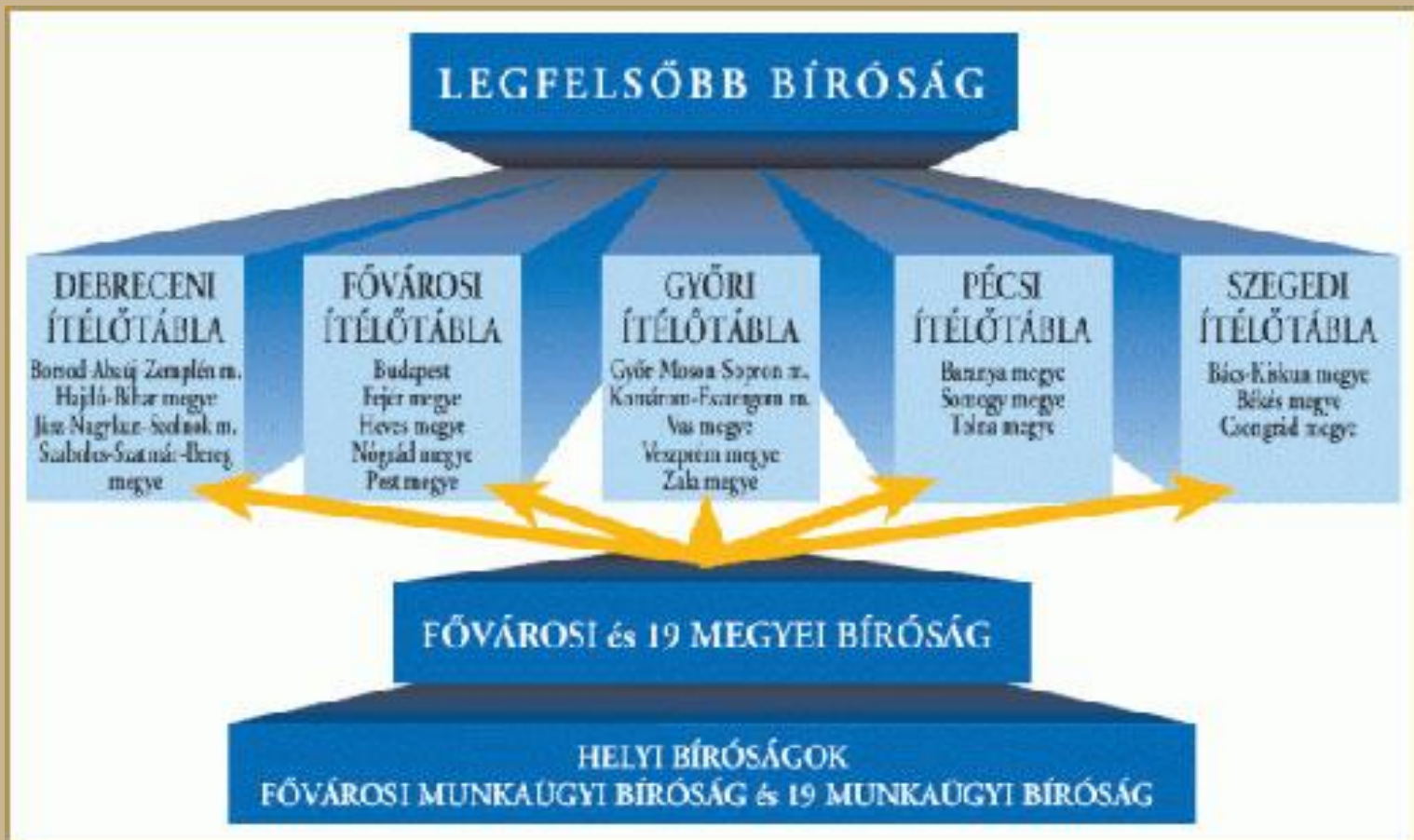
mediátor

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

- hierarchikus rendszer

- több szintű igazságszolgáltatás (helyi, megyei, táblabíróságok (regionális), Kúria

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

Bíró

- egyik legfontosabb alapelve a bírói függetlenség
- a jogszabályok alapján meggyőződésüknek megfelelően döntenek
- ítékezésükben nem befolyásolhatók és nem utasíthatók
- befolyástól mentesen, részrehajlás nélkül kötelesek dönteni
- köztársasági elnök nevezi ki / menti fel
- személyes függetlenségüket védi a mentelmi jog
- összeférhetetlenség jellemzi tisztségüket

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

Ügyész

- az állam büntetőhatalmát képviseli
- képviseli a vádat a büntető bírósági eljárásban
- felügyeli a büntetés-végrehajtás törvényességét

ÜGYÉSZSÉG:

- önálló állami szerv
- az ügyészi szervezet felépítése hierarchikus:
helyi / megyei / fellebbviteli ügyészségek / Legfőbb Ügyészség
- legfőbb ügyészt az OGY választja

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

Néprészvétel elve

ülnökrendszer

Pl: Magyarország

esküdtbíráskodás

Pl: USA

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

Néprészvétel elve

Magyarországon

ülnökrendszer

- állampolgárok és társadalmi szervezetek jelölésével (pártok nem jelölhetnek!)
- 30 év feletti - 70 év alatti, büntetlen előéletű állampolgárok
- illetékes önkormányzatok választják ⇔ 4 évre
- az ítékezésben a bíróval azonos jogok és kötelességek (csak az első fokú büntető eljárásban!)
- polgári eljárásban nincs!

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

Általános alapelvek

- nyilvánosság ⇔ kizárásának csak alapos indoka lehet (pl. államtitok, üzleti titok, erkölcsi megfontolás)
- anyanyelv szabad használata (szükség esetén tolmács biztosítása)
- jogorvoslathoz való jog (alapjog) ⇒ jogerős ítélet esetében: fellebbezés / felülvizsgálati kérelem
- **ÁRTATLANSÁG VÉLELME**
- **VÉDEKEZÉSHEZ VALÓ JOG** ⇒ szabad védő választás

